

EDUSKUNNAN VASTAUS 187/2008 vp

Hallituksen esitys laeiksi valtion eläkelain sekä valtion eläkelain voimaannpanosta annetun lain 9 ja 14 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi valtion eläkelain sekä valtion eläkelain voimaannpanosta annetun lain 9 ja 14 §:n muuttamisesta (HE 178/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 34/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun valtion eläkelain (1295/2006) 13 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, 22 §, 24 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 4 ja 5 momentti, 33 §:n 1 momentti, 62 §:n 5 momentti, 63 §:n 1 momentti, 88 §:n 1 momentti, 126 §:n 12 kohta ja 139 § sekä
lisätään 69 §:ään uusi 3 momentti, 150 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 174 a § seuraavasti:

13 §

Vanhuuseläke julkisista eläkejärjestelmistä

Työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen, jos hän ennen 63 vuoden iän täyttämistä on saanut vanhuuseläkkeen, joka ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 on karttunut 11/60 prosenttia eläkeajaksi luetulta kuukaudesta:

5) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) nojalla;

6) ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) nojalla; tai

22 §

Työkyvyttömyyseläke ja vanhuuseläke osa-aikaeläkkeen jälkeen

Jos osa-aikaeläkettä saavalle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai vanhuuseläke samalle ajalle, jolta on jo maksettu osa-aikaeläkettä, osa-aikaeläke otetaan huo-

mioon työkyvyttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen osasuorituksena.

24 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Alle 63-vuotiaalla työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

2) työntekijällä on työskentelystä saatuja vaikutettuja työansioita 63 §:ssä tarkoitettuna tulevan ajan tarkasteluaikana vähintään 25 133,40 euroa; ja

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tulevan ajan tarkasteluaika määräytyy siten kuin työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi kuntoutushakemuksen tullessa vireille.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 35 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään.

33 §

Kuntoutusta koskevat muut säännökset

Edellä 27 ja 29 §:ssä tarkoitettuihin kuntoutusrahaan ja kuntoutuskorotukseen sekä niiden saajaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeestä ja sen saajasta. Aiheettomasti maksettujen 25 §:ssä tarkoitettujen ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvausten takaisinperintään sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperinnästä.

62 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Etuuden perusteena olevan tulon perusteella ei kartu eläkettä ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien mukaista eläkettä, vastaavaa ulkomaista etuutta taikka kansainvälisen järjestön tai Euroopan yhteisöjen toimielimen palvelukseen perustuvaa etuutta. Osa-aika- ja perhe-eläkkeen ajalta eläkettä karttuu kuitenkin myös etuuden perusteena olevan tulon perusteella.

63 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena oleva työansio (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioiden ja 62 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkasteluaika*). Tulevan ajan ansioon luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio ja osa-aikaeläkkeen ansionalenema. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioiden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion, osa-aikaeläkkeen ansionaleneman ja 4 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

69 §

Eläkkeen karttuminen eläketapahtumavuodelta

Jos työntekijä on eläketapahtumavuonna tai eläketapahtumaa edeltävänä vuonna siirtynyt tämän lain alaisuudesta työskentelemään muun työeläkelain piiriin omasta aloitteestaan tai yhtiöttämisen taikka kunnallistamisen takia, 1 momenttia ei sovelleta. Tällöin työntekijän tämän

lain mukainen eläke karttuu eläketapahtumavuodelta eläketapahtumaan mennessä maksetuista tämän lain mukaisista ansioista.

88 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläkettä vähennettäessä otetaan lesken hakemuksesta työeläkkeiden asemesta huomioon hänen saamansa keskimääräiset ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, jos:

1) leski ei saa omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai jos leski saa osatyökyvyttömyyseläkettä tai osa-aikaeläkettä;

2) leski on tehnyt asiasta hakemuksen viiden vuoden kuluessa edunjättäjän kuolemasta tai silloin, kun leskeneläkettä vähennetään ensimmäisen kerran; ja

3) mainitut ansiotulot ja niihin perustuvat etuudet sekä osatyökyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke, kun ansiotuloista otetaan huomioon 60 prosenttia, ovat yhteensä vähintään 25 prosenttia pienemmät kuin lesken 86 §:n mukaisesti määrätty eläke.

126 §

Eläkkeen maksamisjärjestys

Jos eläke on maksettava muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen tämän tai muun lain perusteella, ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella tai toimielimellä taikka muulla taholla on oikeus siihen, eläke maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

12) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n mukaan;

139 §

Eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Valtiokonttorin tämän lain perusteella maksettavaksi määräämä eläkemaksu viivästyskorkeineen saadaan ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

150 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saadaan hakea myös teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

12 luku

Muutoksenhaku

174 a §

Päätös teoreettisen eläkkeen määrästä

Jos työntekijä on työskennellyt kahdessa tai useammassa EU- tai ETA-maassa ja hän hakee kansaneläkettä, hänellä on oikeus pyynnöstä saada päätös siitä teoreettisen eläkkeen määrästä, jonka Valtiokonttori ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle hänen kansaneläkkeensä laskemista varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

valtion eläkelain voimaanpanosta annetun lain 9 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1296/2006) 9 § ja 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

9 §

Jos eläketapahtuma sattuu vuosina 2006—2009, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan vuoden 2004 työansiona huomioon vuosiansioksi muutettuna se eläkepalkka, jonka perusteella tulevan ajan eläkeosuus olisi laskettu, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004, ja vuoden 2005 työansiot otetaan huomioon siten kuin valtion eläkelain 63—65 §:ssä säädetään. Tällöin tarkasteluaikana käytetään vastaavasti tulevan ajan ansion perusteena huomioon otettavien vuosien määrää. Jos eläketapahtuma sattuu vuonna 2010, otetaan vuoden 2005 työansiot huomioon siten kuin valtion eläkelain 57 ja 63—65 §:ssä sekä 67 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään ja tarkasteluaika määrätään vastaavasti vuosien 2005—2010 perusteella. Valtion eläkelain 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ansioedellytystä määrättäessä otetaan huomioon työansioita kuntoutushakemuksen vireilletuloa edeltävän viiden kalenterivuoden ajalta.

14 §

Ennen vuotta 1950 syntyneellä pitkäaikaisesti työttömällä työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen valtion eläkelain voimaan tullessa voimassa olleen VEL-lain mukaan. Muilta osin työttömyyseläkkeeseen ja sen saajaan sovelletaan, mitä valtion eläkelain voimaan tullessa voimassa olleen VEL-lain 3 a ja 9 a §:ssä, 10 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 5 momentissa, 18 a ja 20 §:ssä sekä 26 a §:n 3 momentissa säädetään sekä mitä seuraavien VEL-lain muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksissä säädetään:

- 1) 1671/1995;
- 2) 1229/1999;
- 3) 679/2004.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2008
